

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	alapképzés	Tagozat	nappali/levelezői	Tanév/félév	2022/2023
Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	II/4

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe Назва навчальної дисципліни	A világirodalom története: A reneszánsz és a barokk kor világirodalma Історія зарубіжної літератури: Література відродження та бароко
Tanszék Кафедра	Filológia Tanszék Кафедра філології
Képzési program Освітня програма	014 Középfokú oktatás Magyar nyelv és irodalom 014 Középfokú oktatás Ukrán nyelv és irodalom 014 Középfokú oktatás Angol nyelv és irodalom 014 Середня освіта (Мова і література угорська) 014 Середня освіта (Українська мова та література) 014 Середня освіта (Мова і література англійська)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka) Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 4 Előadás: 16 Szeminárium/gyakorlat: 24 Laboratóriumi munka: - Önálló munka: 80 Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 16 Семінарські/практичні заняття: 24 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 80
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Csonka Tetyana, a filológiai tudományok kandidátusa, docens chonka.tetyana@kmf.org.ua Dr. habil. Beregszászi Anikó, docens beregsszaszi.aniko@kmf.org.ua Dr. Kész Margit, docens kesz.margit@kmf.org.ua Mónus Dóra, tanársegéd monus.dora@kmf.org.ua

<p>Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)</p>	<p>Чонка Тетяна Степанівна, к.ф.н., в.о. доц. chonka.tetyana@kmf.org.ua Берегсасі Аніко Ф., доктор габіліт.доцент beregszaszi.aniko@kmf.org.ua Кейс Маргарита Ю. (к.ф.н.), доцент kesz.margit@kmf.org.ua Мовнуш Дора Ш. . асистент monus.dora@kmf.org.ua</p>
<p>A tantárgy előkövetelményei</p> <p>Пререквізити навчальної дисципліни</p>	<p>A tantárgy felvételének előkövetelménye sikeres vizsga vagy szigorlat a következő tantárgyakból: Bevezetés az irodalomtudományba, Antik irodalom, A középkor világirodalma.</p> <p>Запропонована навчальна дисципліна є логічним продовженням курсів бакалаврського (першого) рівня вищої освіти: “Вступ до літературознавства”, “Антична література”, “Література Середньовіччя”.</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p>	<p>A tantárgy célja: A Reneszánsz és a barokk kor világirodalma tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat az európai reneszánsz és barokk kor irodalmának történetével, az irodalmi valamint művészeti korszak irányzatainak alakulásával, a reprezentáns alkotóművészek élettörténetével, munkásságával.</p> <p>A tantárgy fő feladata:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az irodalmi alapműveltség építése – az európai reneszánsz hatásmechanizmusának bemutatása – az európai barokk hatásmechanizmusának bemutatása – a francia klasszicista dráma sajátosságainak bemutatása – elméleti jártasság kialakítása – az korra jellemző irodalmi alapformák, műfajok, motívumok elsajátíttatása – professzionális olvasóvá nevelés <p>Kialakítandó kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – irodalmi alapformák, műfajok és motívumok felismerése – művészeti alkotások elemzése és értelmezése – dialogikus művek befogadása és értelmezése, esetlegesen drámarészlet előadása – a reneszánsz és barokk irodalom viszonyrendszerének ismerete – ütemhangsúlyos és időmértékes formák ismerete <p>Főbb témakörök: A reneszánsz fogalma és helye a világirodalomban. A reneszánsz mint irodalomtörténeti korszak és stílusirányzat. A reneszánsz művészet eredete és általános jellemzői. A reneszánsz eszmei-filozófiai és társadalmi alapjai, jelentősége. A humanizmus és a reformáció fogalma. A reneszánsz esztétika alapjai. Az Itáliai reneszánsz irodalom. A Trecento irodalma, jellemző vonásai, társadalmi háttére. A dolce stil nuovo. Francesco Petrarca élete, munkássága. Giovanni Boccaccio élete, munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. A Quattrocento irodalma, jellemző vonásai, társadalmi háttére. A latin nyelvű humanista irodalom fénykora. A klasszika filológia fellendülése. A korszak elismert költői és jellegzetes műfajai. A Cinquecento irodalma, jellemző vonásai, társadalmi háttére. A korszak legnagyobb művészei. A cinquecento irodalmi vezérei. Munkásságuk, helyük a világirodalomban. Leonardo da Vinci esztétikája. Michaelangelo</p>

szonettjei.

Niccolo Machiavelli élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége.

A reneszánsz irodalom Franciaországban. Jellemző vonásai, társadalmi háttere. A százéves háború kihatása az irodalom fejlődésére.

A francia reneszánsz próza. Francios Rabelais élete, munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. Gargantua és Pantagruel. A pantagruellizmus.

Navarrai Margit Heptameronja. A francia szalonok életének bemutatása.

A francia reneszánsz líra. A lyoni iskola és jelentősége. A Pléiade költői.

Pierre Ronsard élete, munkássága, jelentősége. Költészetének jellemző vonásai.

Az angol reneszánsz irodalma. Chaucer és az olasz reneszánsz hatása. Udvari költészet (Sidney, Spenser). A színházi kultúra, Marlowe munkássága. W. Shakespeare élete és munkássága. Pályájának korszakolása. Költészete. Vígjátékai.

A barokk fogalma és helye a világirodalomban. A barokk mint irodalomtörténeti korszak és stílusirányzat. A barokk művészet eredete és általános jellemzői. A barokk eszmei-filozófiai és társadalmi alapjai. A barokk és az ellenreformáció mozgalmának összefüggései. A barokk irodalom közkedvelt témái és műfajai.

A manierizmus – átmenet a reneszánszból a barokkba. A manierizmus mint stílusirányzat jellemző vonásai.

Az olasz manierizmus. Torquato Tasso élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. A Megszabadított Jeruzsálem – a kereszténység eposza.

A spanyol barokk irodalma. Jellemző vonásai, társadalmi háttere, eszmei-filozófiai alapjai. Contemptismo és cultismo az irodalomban. A spanyol barokk jellemző témái és műfajai. A spanyol barokk líra. Luis de Gongora élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. A gongorizmus fogalma.

Miguel de Cervantes élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége.

A spanyol barokk dráma. A spanyol barokk dráma sajátos műfajai. Lope de Vega élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. A hős falu és A kertész kutyája.

Pedro Calderon élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. Calderon drámáinak sajátosságai. Cselekménydráma és dikciódráma fogalma. A csodatévő mágus és Az élet álom.

A francia barokk irodalma. Jellemző vonásai, társadalmi háttere, jelentősége. Barokk és klasszicizmus együttélése. A précieux-irodalom. Blaise Pascal élete és munkássága. A janzenista filozófia. Levelek egy provinciálishoz, Gondolatok. Pascal műveinek értelmezési lehetőségei.

A francia klasszicizmus esztétikája. Boileau munkássága és Költészettanának főbb tételei. A klasszicista dráma sajátosságai és formai jellemzői.

Pierre Corneille élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. A szenvedély és a kötelesség szembekerülése Corneille drámáiban. A Cid elemzése és értelmezése.

Jean Racine élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. A tragikus hősök költője. A Phaedra elemzése és értelmezése.

Molière élete és munkássága, irodalomtörténeti jelentősége. Tragédia és komédia különbségei. A Molière-i komédia alaprétegei, jellemző vonásai, felépítésének sajátosságai. Molière Tartuff-je. Jelentősége és értelmezési lehetőségei. A címszereplő jellemzése. A fősvény.

Jean La Fontaine élete és munkássága, fabuláinak irodalomtörténeti jelentősége. A fabula fogalma.

**Анотація дисципліни,
мета та очікувані
програмні результати
навчальної дисципліни,**

Мета викладання навчальної дисципліни:

Метою предмета “Література Відродження та Бароко” є ознайомлення студентів з розвитком літератури відродження та бароко, літературних та мистецьких напрямків, їх представників та їхньої творчості.

**основна тематика
дисципліни**

Основні завдання вивчення дисципліни:

- розвиток теоретичної компетентності,
- розвиток здатності студентів до аналізу творів,
- навчити студентів бути професійними читачами,
- розвиток здатності студентів надавати коректну відповідь шляхом попереднього або повторювального виконання асоціативних завдань, пов'язаних з тією чи іншою темою.

Розвивати навички (компетенції):

- застосування літературних концепцій,
- аналізу літературних текстів,
- теоретичного мислення,
- практичного застосування теоретичних знань,
- розуміння процесу розвитку зарубіжної літератури,
- орієнтації в літературній критиці.

Тематика курсу:

Хронологічні межі і стадіальне місце доби Відродження в європейському історичному процесі

Загальна характеристика доби Відродження

Періодизація італійської літератури доби Відродження

Творчість Франческо Петрарки

Джованні Боккаччо та його «Декамерон»: жанрова своєрідність, тематика, художня майстерність

Загальна характеристика Відродження та Реформації у Німеччині

Творчість Еразма Роттердамського. Аналіз твору «Похвала глупоті»

Загальна характеристика доби Відродження у Франції

Гурток Маргарити Наварської, його роль у французькій літературі Відродження.

Франсуа Рабле та його роман «Гаргантюа і Пантагрюель» (жанрова своєрідність, тематика, сюжет, головні образи роману)

Діяльність «Плеяди». Трактат дю Белле «Захист і звеличення французької мови»

Творчість П'єра Ронсара

Французька література останньої чверті 16 ст. Творчість М. Монтеня, А. д'Обін'є

Загальна характеристика англійського Відродження. «Кентерберійські оповідання» Дж. Чосера

Життя і творчість В. Шекспіра. В. Шекспір. Сонети. Їх філософська основа та ідейно-художня своєрідність. В. Шекспір. Трагедія «Гамлет». Моральні уроки життєвої долі.

Бароко як художня система

Маньєризм - перехід від ренесансу до бароко.

Італійський мааньєризм. Життя та творчість Торквато Тассо.

Творчість Гонгори як зразок іспанської барокової літератури

Іспанський роман доби Бароко. М. Сервантес «Дон Кіхот» — пародія на середньовічний лицарський роман

XVII ст. — «золотий вік» іспанської літератури. Формування іспанської національної драми. Лопе де Вега. Тематика драматургії П. Кальдерона

Французька преціозна література. Розвиток соціально-побутового та бурлескного романів у французькій літературі 17 ст. (Ш. Сорель, Скарон, Фюрет'єр). Роль сатири у творчості Ф. де Кеведо

Загальна характеристика літературного процесу 17 ст. Класицизм як художня система. Філософські основи, естетичні засади, представники.

Французька класицистична проза. Нікола Буало

Творчість Корнеля. Аналіз трагедії «Сід».

Творчість Расіна. Особливості трагічного конфлікту.

Мольєр як творець високої комедії. Аналіз трилогії «Тартюф», «Мізантроп», «Дон Жуан»

Жан де Лафонтен

<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A félévet vizsga zárja. A gyakorlati munkák teljesítésével maximálisan 50 pont szerezhető. A vizsga 50 pontot ér. A félév során maximálisan 100 pont szerezhető.</p> <p>Завершується курс екзаменом. Практичні роботи оцінюються максимально 50 балами. Екзамен оцінюється максимум 50 балами. Протягом семестру можна набрати всього 100 балів.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület (Google Classroom) belépési kódjai: <i>Nappali:</i> <i>Levelező:</i></p> <p>Коди доступу до онлайн-платформи “Google Classroom”: <i>Денна:</i> <i>Заочна:</i></p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Szerb Antal: A világirodalom története, Magvető Kiadó, Budapest, 2021. Korábbi kiadás: https://mek.oszk.hu/14800/14872/</p> <p>Cseppentő István - Dévényi Levente - Horváth Krisztina - Kalmár Anikó - Maár Judit - Palágyi Tivadar - Tóth Réka: A francia irodalom története, ELTE Eötvös Kiadó, 2011</p> <p>Fűzfa Balázs irodalomtankönyvei, Krónika Nova Kiadó, 2008 https://mek.oszk.hu/20500/20543/ https://mek.oszk.hu/20500/20555/</p> <p>Gerencsér Ferenc szerk.: Ki kicsoda a világirodalomban? Tárogató Könyvek, 2000.</p> <p>Gintli Tibor-Schein Gábor: Az irodalom rövid története. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2008.</p> <p>Pál József (főszerk.): Világirodalom. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005. https://mersz.hu/kiadvany/8/dokumentum/info/</p> <p>Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban. – Győr, Veritas, 2000.</p> <p>Szávai János szerk. Boccacciótól Salingerig. Novellaértelmezések. Budapest: Tankönyvkiadó, 1983</p> <p>Szerb Antal: A világirodalom története, Magvető Kiadó, Budapest, 2021. Korábbi verzió: https://mek.oszk.hu/14800/14872/</p> <p>Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII ст. : навчальний посібник / Давиденко Г. Й., Величко М. О. – К. : Центр учбової літератури, 2007.</p> <p>Михайлов А.В. Поэтика барокко: Завершение риторической эпохи http://arthistory.bench.nsu.ru/?el=1154&mmedia=CONTENT</p> <p>Рязанцева Т. «Великий театр світу»: життя і творчість Педро Кальдерона де ла Барки. – в: Педро Кальдерон. Стійкий принц. Дама-примара. – Харків, 2013. – С. 3-18.</p> <p>Дж.Р.Толкин «„Беофульф“: чудовища и критики» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://predanie.ru/tolkin-dzhon-ronald-ruel-john-ronald-reuel-tolkien/book/216359-chudovischa-i-kritiki-i-drugie-stati/</p> <p>Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст.: Іст.-естет. Нарис / Б.Б. Шалагінов. – К.: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. – 360 с</p> <p>Куцевол О.М. Світ Шекспіра / О.М. Куцевол. - Харків: Веста: Видавництво „Ранок”, 2003. – 288 с.</p>